

De vrouw in het buitenland

als wij niet hadden gelet op de roepstemmen des Heeren. Want dan zouden we, staande voor den troon Gods, geen verontschuldiging hebben. Dan zouden we moeten zeggen: We hebben het wel geweten, maar we wilden niet.

Zalig, die luistert naar wat de Heere tot hem zegt.

Laat ons dan, ootmoedig ons buigend voor den Heere onzen God, luisteren naar wat Hij tot ons te zeggen heeft.

God zelf legge de bede op onze lippen: Spreek, Heere, uw dienstknecht hoort.

K.

Een dichteres-huisvrouw.

Of een huisvrouw-dichteres. Ik weet niet genoeg van haar om te kunnen beoordeelen, welk van die twee woorden vooraan moet staan. Maar wel weet ik, dat Fay Inchfawn verdient, dat we notitie nemen van haar en haar verzen. Want ze is niet maar alleen dichteres en huisvrouw, doch in haar verzen toont ze zich huisvrouw, schrijft ze over de moeiten en zorgen van een huisvrouw, doch komt ze er ook bovenuit, en daarom geeft haar boekske: „The verse-Book of a Homely Woman” (het verzenboek van een huisvrouw) wel waarlijk iets nieuws. Huishoudelijke werkzaamheden zijn op zichzelf noch vervelend, noch vernederend. Een Engelsche dokter heeft het zelfs uitgesproken dat de vrouwen vroeger, toen ze nog huisvrouwen waren, over 't geheel een betere gezondheid bezaten dan tegenwoordig, nu ze in betrekking zijn op allerlei kantoren of in fabrieken. Maar wanneer een vrouw geheel opgaat in de huishoudelijke beslommeringen, wanneer de werkzaamheden, ook al mee door gebrek aan hulp, zoo toenemen, dat er voor ontspanning, voor lezen, voor muziek geen tijd overblijft, dan loopt een vrouw gevaar een huissloofje te worden. Als ze tenslotte van niets meer weet dan van stoffen en vegen en stoppen en mazen en koken (ik herhaal het, op zichzelf volstrekt geen vernederende werkzaamheden) dan weet ze eigenlijk niet precies meer wat ze met zichzelf moet beginnen, als de kinderen groot zijn geworden en uit huis zijn en de werkzaamheden dusdoende veel verminderden. Dit laatste wordt nogal eens vergeten

wanneer het gaat over 't meeleven van de vrouw op allerlei ander dan beslist huishoudelijk terrein. Pas nog hoorde ik iemand beweren, dat de mannen medelijden hebben met de vrouwen, omdat ze niet meer stil thuis kunnen blijven, doch mee optrekken moeten in den strijd. Het kan nu wel niet anders, maar toch: de gelukkige tijd was voor de vrouw voorbij! Alsof heel veel vrouwen niet met hun veertigste, of vijf en veertigste jaar, als de kinderen meerendeels volwassen zijn of in ieder geval grooter worden, geroepen worden tot heel andere en dikwijls nog moeilijker zorgen dan die van kleeren heel houden! En alsof de vrouw, die dit vergeet wanneer de kinderen klein zijn, en zich opsluit in haar eigen beperkt kringetje, hiervan niet later zelf de wrange vruchten zal plukken, doordat haar grootere kinderen in haar geen leidsvrouw vinden!

Maar ik dwaal af. Fay Inchfawn doet ons zien, dat een huisvrouw 't wel druk, heel druk kan hebben, en dat toch haar geest zich kan verheffen boven 't neerhalende alledaagsche.

Zelf vertelt ze in „The Girls own paper” hoe ze haar verzen schreef. De ideeën komen tot haar als ze bezig is met stoffen en vegen of met het maken van puddingen. Een van haar beste ideeën kwam in haar op toen 't waschdag was. Terwijl een deel van 't witte goed opkookte had ze tijd even naar boven te gaan en haar vers op te schrijven. Maar 't was al over twaalfen. Ze hoorde de tuindeur dicht vallen en haar dochtertje roepen: „Waar is moeder?” Meteen kwam 't kind al boven.

Ze gaf het haar eten en keerde tot haar verzen terug, in de hoop, althans 't voornaamste van haar gedachten op te kunnen schrijven. Doch zooals kinderen zijn: minstens zeven keer kwam de kleine, om allerlei verschillende redenen, weer binnen. Op 't laatst deed onze dichteres de deur op slot; weer werd er geklopt, maar de schrijfster schreef in stille woede (geen al te dichtertelijke maar wel begrijpelijke stemming) verder. Toen klonk het buiten triumfantelijk: „Maar ik ben het niet, die u nodig heb! 't Is vader!” De lezeressen, vooral zij die verloofd zijn, raden de rest. Enfin, 't gedicht werd toch op 't laatst afgeschreven. 't Was „Een vrouw in het hospitaal”, en één van de critici, mevr. Coulson Kemahan, schrijft ervan, dat ze 't niet met droge oogen kon lezen.

Nu meene niemand, dat op deze wijze machtige gedichten, die voor alle tijden waarde hebben, tot stand komen. Doch wanneer een vrouw, die niet maar oppervlakkig, doch die diep leeft, iets van haar ervaringen in schoonen vorm aan andere vrouwen geeft, kan dat geschenk voor velen tot steun en bemoediging zijn. De meeste vrouwen vatten het zóó op: of huisvrouw, of studeerende en

meelevende vrouw. En het groote vraagstuk van onzen tijd is juist, hoe we die twee zullen en kunnen vereenigen.

In 't zelfde nummer van „The Girls own Paper”, waarin ze de wordingsgeschiedenis van haar verzen vertelt, komt ook een gedicht van Fay Inchfawn voor. Het heet „Herstellende” en de schrijfster vertelt hoe, toen ze wel beter was, maar nog te zwak om te werken, de bloemen, die ze vroeger zoo lief had, zoo goed kende en zoo trouw verzorgde, haar vragen, weer tot ze te komen. En de geesten van het veld nooden haar ook: „Wij wachten, wij wachten stil; kom tot ons, je moet, je wil!” En een lijstster in de boomen zingt:

„Waar ben je? Waar ben je?
Eens op een tijd, o
Was lente je liefste;
Jij in je lentetijd, o!”

Maar de dichteres antwoordt:

„In mijn vrijen tijd maasde ik sokken;
'k Verpleegde bij gevatte kou en waterpokken;
Ik kamde en krulde weerstrevende haren.
Voor Teddy-beers jumpers moest ik tijd ook
sparen.”

De woudgeesten nooden ook, doch weer heeft ze haar antwoord klaar:

Ik houd nog van je, nog, maar mijn hart
Klopt nu op een andre manier;
't Is nog schoon je te zien
In je glorie en pracht
Als in lentetijd dauw je beperelt;
Maar beter is 't mij, als 'k mag zijn:
„De liefste moeder ter wereld.”

Wellicht doet deze vertaling iets zien van het eigenaardige van Fay Inchfawns poëzie, al is net oorspronkelijke daartoe natuurlijk veel beter in staat. Wanneer mijn lezeressen slechts den indruk krijgen, dat: „er nooit dagen zijn met niets dan eentonig werk”, en: „dat we zelfs den meest onbelangrijken dag een beetje kunnen versieren”, zooals een Nederlandsche schrijfster, mevr. Hille—Gaerthé, het uitdrukt in haar boek: „De plaats waarop gij staat”, ben ik al meer dan tevreden.

Nu ik het toch over Engelsche schrijfsters heb wil ik even vertellen, dat de auteur van „De Rozenkrans”, „Door de tuinpoort”, en andere veel gelezen boeken, Florence Barclay, een paar weken geleden gestorven is. Zij stond eigenlijk even ver van het tegenwoordige vrouwenleven af als Fay Inchfawn

er midden in staat. Maar haar verdienste is wel, dat ze de liefde niet neerhaalde, zooals vele tegenwoordige schrijfsters helaas doen, doch veeleer idealiseerde. Voornamelijk in „De Rozenkrans” is veel moois, al zou ik niet willen, dat onze Christelijke schrijfsters haar na gingen volgen. Wat ik méér van haar las vond ik eigenlijk een zwakke navolging van dat haar eerste werk. Doch ik las lang niet al haar boeken, 't kan dus zijn, dat ik hierin mis zie.

J. M. W.—W.

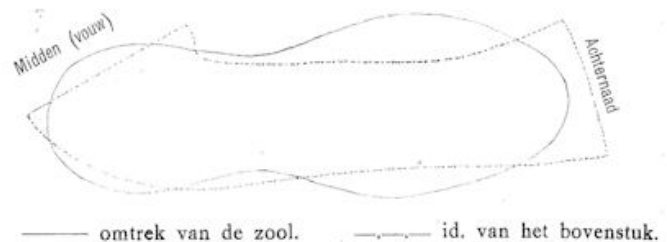

PANTOFFELS

Een van de lezeressen van „Meisjesleven” vroeg mij om een patroon van pantoffels, die bij haar zelfgemaakte kimono gebruikt konden worden. Gaarne voldoe ik aan dit verzoek. Zoo stel ik mij voor, dat het gaan moet. Van de meisjes zelf moeten ook vragen komen voor één of ander kleedingstuk. Op die manier komt er meer contact tusschen de lezeressen en mij en kan ik meer geven waaraan behoefte is. Nu gaat alles van mij alleen uit.

Pantoffels heeft iedereen noodig. Daarom lijkt het mij wel geschikt, het patroon voor u allen te geven.

Deze pantoffels zijn bedoeld van gevoerd flanel, fluweel of laken met een zool van vilt. Flanel of een van de andere stoffen is meestal wel in huis te vinden, maar vilt ontbreekt wel eens. Het vilt, dat gewoonlijk als vloerbekleding gebruikt wordt, is heel geschikt om als zool gebruikt te worden. Is dat er dus, koop dan geen nieuw; anders kan de behanger u wel helpen.

Om nu de goede grootte te krijgen, is het het best, om uw voet op een papier te zetten en dezen na te trekken. Zoo is te zien, welke verandering er aan het hier gegeven patroon is aan te brengen. De zool en het bovenstuk moeten dan naar den voet vergroot of verkleind worden.

Ik wil wel een Simon van Cyrene zijn, die achter U het kruis draagt. Och, Heere, laat mij maar bij U zijn, al is het dan ook als de boetvaardige zondares, die zich neerboog aan Uw voeten.

K.

Canada. Mary Frances Billington zegt in „The Girls own paper”, dat wat haar in Canada het meest trof, was: de verbazingwekkende praktische vindingrijkheid van de Canadeesche vrouw. Om dit te bewijzen vertelt ze, hoe de leden van de keizerlijke pers-conferentie in Canada ontvangen werden. Door allerlei omstandigheden landden de deelnemers niet te Halifax, zooals aanvankelijk het plan was, maar te Sydney. Nu is dat Sydney een jonge stad, en er was eigenlijk geen geschikte zaal om de gasten te ontvangen en toe te spreken. Doch erger was, dat niemand op zich wilde nemen voedsel te verschaffen aan de deelnemers en degenen, die hen wenschten te ontmoeten.

Toen kwamen de vrouwen naar voren. Canada is rijk aan vrouwenverenigingen; één van de belangrijkste is de Keizerlijke Orde van de dochters van het keizerrijk. Ieder „kapittel” kiest zich een bijzondere taak. In Sydney was ook een zeer bloeiend „kapittel”, ook had de St. Andrews-kerk een kring van dames, die steeds bereid waren iedere haar opgelegde taak te vervullen. Deze twee zorgden voor een perfecte lunch. Er was zalm, mayonaise; er waren verschillende salades met kuikens, ham en tong, er was jam en ijs en zoetheid en geen vakman was er aan te pas gekomen.

De dames van Sarnia overtroffen haar zusters van Sydney bijna nog. Namens deze stad zou een lunch worden aangeboden; het geheele uitgebreide menu zou geleverd worden door een groote firma, verder de rivier op, en met een stoomboot zou alles, de bedienden inclus, in Sarnia arriveeren. Helaas, er kwam een zware mist op, en niemand wist wanneer de boot zou aankomen. Weer redden de dames de reputatie van de stad. Per telefoon werden alle mogelijke vischwinkels opgebeld, om zooveel mogelijk moten van de heerlijke visch, die in de Canadeesche meren gevangen wordt, te leveren. Iedere vischmoot werd opgediend met een schijf gebakken spek, een vreemde, maar volgens de schrijfster smakelijke combinatie. Met appelbollen, kaas en selderij

als toevoegsels was het menu wel eenvoudiger, maar toch voedzaam.

Wanneer een Canadeesche dame gasten verwacht, ontvangt zij ze in een smaakvol toilet, en er is geen spoor merkbaar van de angstige gedachte: „of 't wel alles goed zal gaan”, en toch zijn bijna nergens dienstboden. En de gasten drinken niet slechts op zijn Hollandsch 'n kopje thee, doch 't is een echte Engelsche „tea” met al den aanleve van dien; cake in wel een dozijn verschillende soorten, sandwiches, chocolade, en ijs. Toen de Engelsche gasten vroegen, hoe men met dit alles klaar kwam, werd hun verteld, dat de gastvrouw haar vriendinnen gevraagd had reeds 's-morgens te komen, en dat ze met elkaar alles in orde hadden gemaakt. Zoo gebeurt het daar altijd. Tegen den tijd, dat de gasten verwacht kunnen worden, legt men de „overalls” af en verschijnt in de smaakvolste en meest modieuze japonnetjes. Het theeschenken is op zoo'n Canadeesche partij een groote eer: de gastvrouw vraagt er die van haar gasten voor, die ze wenscht te onderscheiden. En den volgenden dag leest men in de krant: „Mevr. Smith gaf een schitterende partij. Mevr. Brown en mevr. Jones schonken thee.”

Als alles afgelopen is; wanneer men muziek heeft gemaakt en heeft voorgedragen, blijven schenksters en helpsters nog om te doen wat na een partij wel de meeste zelfverloochening vraagt: de boel weer omwasschen en opruimen.

Me dunkt, onze Hollandsche vrouwen kunnen uit dit alles nog wel iets leeren, al nemen ze 't niet klakloos over. Misschien zijn wij vrouwen, ook wel te oud, om onze gewoonten te veranderen. Maar de lezeressen van „Meisjesleven” zijn nog jong, wie weet, wellicht passen zij de gedachte van co-operatie en samenwerking ook nog wel eens op 't huishouden toe.

J. M. W.—W.

R.

RIETVLECHTSTER.

Wie uwer, belangstellende lezeressen, wel eens in Giethoorn is wezen punteren, zal de natuurtooneelen, waarvan zij daar genoot nooit vergeten, en, als zij reeds méér gezien heeft van Gods schoone aarde, de verzuchting slaken: Laat Zwitserland zijn bergen en dalen, laat den blakenden zonneschijn aan

De verzoeking is groot, om deze keer te schrijven over „De vrouw in het binnen-land.” Een vrouwennummer van een deftig en gewichtig tijdschrift als „Stemmen des Tijds”, een brochure over „De moderne vrouw en haar tekort” van Ina Boudier-Bakker, welk geschrift ook een „stem des tijds” is, en bovenal: het besluit van de kerkeraden van Brussel en Zandvoort, om voortaan ook de vrouwelijke gemeenteleden te doen deelnemen aan de stemming voor ouderlingen en diakenen. Vooral het laatste bracht veel pennen in beweging en maakte veel hoofden warm. Wellicht kunnen onderstaande berichtjes uit het buitenland nog dienen, om de tegenstanders te doen uitroepen: „Zie nu eens, waar we met dergelijke maatregelen heengaan!” En de voorstanders vinden er wellicht een argument in, om te betoogen, dat wij in ons land nog erg achterlijk zijn.

’t Eerste berichtje betreft Engeland:

Vrouwen in ’t „hekje” en op den „stoel”.

De Algem. Vergadering van de Engelsche Presbyteriaansche Kerk heeft, naar „The Inquirer” meldt, de toelating van vrouwen tot het ambt van ouderling en diaken goedgekeurd.

Op grond van het rapport eener hiertoe ingestelde commissie, die verklaarde, dat in beginsel niets belette, om de vrouwen ook tot het predikambt toe te laten, werd besloten dit punt tot de volgende Algemeene Vergadering aan te houden, ten einde dan een beslissing te nemen. Intusschen werd aan de predikanten opgedragen, reeds nu vrouwen, die hier bekwaamheid en ambitie voor hebben, uit te noodigen, om in de kerk toespraken te houden. Worden de vrouwen het volgende jaar tot het predikambt toegelaten, dan is hieraan de beperkende bepaling verbonden, „dat zij van een huwelijk moeten „afzien”, waarmee zal zijn bedoeld, dat zij, bij eventueel huwelijk, haar ambt moeten neerleggen. Zulk een bepaling was ook opgenomen in den beroepsbrief van de eerste vrouwelijke (Doopsgezinde) predikante in Nederland, n.l. dat de Gemeente (Bovenknijpe), bij ev. huwelijk harer predikante (mej. Ds. A. Zernike), het recht had harerzijds de verbintenis te verbreken.

In Amerika is men begrijpelijkerwijze nog iets verder, gelijk uit het volgende blijkt:

Vrouwelijke Predikanten.

De Amerik. „Daily Standard” deelt mede, dat de Chicago Congregational Church onder haar dieneren een volledig geordend vrouwelijk predikant bezit in mevrouw Dr. Alice Phillips Aldrich, die niet alleen preekt, huwelijken bevestigt en begrafenissen leidt, maar ook presidente is van een zedelijk genootschap, dat de lichamelijke en geestelijke nooden der meisjes behartigt.

Om tot het predikambt te komen, volgde zij een twee-jarigen cursus in de Theologie en werd daarna geëxamineerd en toegelaten. Reeds gedurende elf jaren dient zij als predikante.

Mevrouw Aldrich, geboren in Engeland, begon haar loopbaan als 11-jarige zangeres en predikster in Canada. Voorts was zij geestelijke verzorgster in een militairen-tehuis en voerde ook een actie tot „drooglegging” van Tennessee. Zij heeft 1000 begrafenissen geleid en meer dan 250 huwelijken voltrokken.

Haar echtgenoot is uitgever van nieuwsbladen.

Zij, die steeds doodsbang zijn, dat de vrouw in het publieke leven te veel invloed zal krijgen, mogen er anders wel eens over nadenken, dat de invloed, die het christendom uitoefent in heidensche landen, dikwijls een heele omwenteling teweeg brengt, vooral ook in het vrouwenleven. En het zijn juist de inlandsche christenvrouwen, waaraan deze verandering te danken is. In „Le journal de la jeune fille” wordt er het volgende van verteld:

De invloed van de Christelijke vrouw op het leven der volken in de Zuid-Afrikaansche heidenlanden is heel groot. Wil men ontdekken hoe er vooruitgang is gekomen, waaraan verbetering en beschaving te danken zijn, dan vindt men altijd de vrouw als uitgangspunt van een dergelijke beweging. En toch is de opvoeding — indien men dit zoo zou mogen noemen — die een inlandsch meisje ontvangt, zeker allerminst geschikt om haar voor te bereiden voor haar verantwoordelijke positie ten opzichte van het nageslacht. Zij leert eenige huiselijke bezigheden — maar niemand betoont haar eenige liefde of leert haar gehoorzamen.

Maar nu het leven van een Christenmeisje! Thuis vindt zij voorbeelden van Christelijk leven en als leerlinge van de Zendingsschool krijgt zij lessen op godsdienstig en zedelijk gebied. En na een grondige voorbereiding wordt zij opgenomen als lidmaat van de Kerk.

Zij hebben echter dan toch nog tegen vele zonden te strijden, de ijdelheid is een van de ondeugden, waar zij steeds voor gewaarschuwd moeten worden. Niemand kan het haar ten kwade duiden, dat zij graag smaakvol en netjes gekleed zijn, maar soms wordt het zoo’n behoefte, om de aandacht op

zichzelf te vestigen, dat zij van acht tot tien japonnen over elkaar aantrekken!

Maar het groote gevaar waaraan zij zijn blootgesteld, is de onzedelijkheid. De gesprekken die zij hooren, de voorbeelden, die zij om zich heen zien, alles leidt haar er toe. Ook hebben zij de slechte gewoonte van blanken overgenomen om met jongelui te correspondeeren en uit dergelijke verhoudingen, eerst kinderlijk onschuldig, groeit allicht iets, dat eindigt met schaking of een onteerenden val.

In het huwelijk vinden zij een moeilijke school: de arbeid van de vrouw des huizes en de moederzorgen, werken mee om haar Christelijk geloof te versterken en behoeden haar tegen de verleidingen om haar heen. Wij willen niet zeggen, dat zij volmaakt zijn, deze vrouwen, maar toch zijn zij standvastiger dan haar heidensche zusters, die dikwijls bezwijken voor den aandrang van gewetenlooze mannen. Ten eerste gaan haar mannen haar hierin voor en ten tweede is het voor een heidensche vrouw een zekere eer om veel „bewonderaars” te hebben.

Wie deze groote moeilijkheden heeft overwonnen in haar leven en tot het geloof in Christus is gekomen, die stelt haar persoon in Zijn dienst en wordt een steun voor de Kerk. Zij spreken mee in de vergaderingen, in zaken betreffende kerkelijk leven en onderwijs en spreken haar goed- of afkeuring vrij uit ten aanhoore der aanwezige mannen en vrouwen. Haar goede invloed wordt dus overal gevoeld en daar zij veel grooter in getal zijn dan de mannen, zijn zij een groote kracht in het godsdienstig leven.

Wanneer de vrouwen, als haar meerdere invloed gegeven wordt, deze steeds op zulk een wijze gebruiken, kan er slechts zegen uit voortvloeien. De schrijfster van het artikel besluit dan ook met de wensch:

Mocht in Europa ook veel van dit gezond Christelijk feminisme gevonden worden, om de leeraren te helpen en aan te wakkeren en om onder de leden meer vroomheid en zedelijkheid te brengen en een krachtiger Christelijk leven.

J. M. W.—W

HET ÉÉNE NOODIGE?

Wanneer we zullen spreken over de plaats, die de liefde toekomt in ons vrouwenleven, moeten we allereerst vragen: „Wat is de bedoeling Gods?”

En dan vinden we deze in het scheppingsverhaal zoo eenvoudig en zoo schoon uitgedrukt: „God schiep den mensch naar Zijn beeld, naar het beeld Gods schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze.”

Pas in die twee-eenheid komt de mensch tot zijn volle recht. Niet alleen de vrouw, maar ook de man. Van den man zei God: „Het is niet goed, dat de mensch alleen zij.”

En de vrouw werd geschapen als een hulpe tegenover den man.

Hiermee is meteen geoordeeld het schampere, het spottende, dat er soms ligt in de opmerkingen van sommige mannen, wanneer ze 't hebben over een ongetrouwd-gebleven vrouw. Er zijn vrouwen, die uit vrije keuze ongetrouwd bleven, omdat tot haar niet kwam de liefde in haar idealen vorm, en ze zich met minder niet tevreden wilden stellen. Of omdat ze liefde ontvingen, doch om die dadelijk weer te moeten verliezen. Er zijn ook vrouwen, in wier leven nooit iets kwam, dat op liefde, als waarover we nu spreken, wees.

Daar zijn er onder die vrouwen, wier leven verliep vruchteloos en kleurloos, omdat ze bleven staren op wat haar onthouden werd. Daar zijn er onder, die vroegen naar Gods bedoeling in de met haar gehouden leiding. Want nietwaar, een christenvrouw weet, dat ook de liefde haar wordt geschonken of onthouden naar Gods wijs bestier. En indien Hij onthoudt, dan is 't of omdat 't ongetrouwde meisje gevaar zou loopen in den geliefde, en later, als vrouw, in haar gezin op te gaan, of omdat Hij ander werk voor haar heeft.

Onder de ongetrouwden, de eenzamen, zooals de Schrift ze noemt, zijn er velen, die door God gezet zijn als in een huisgezin. Ik denk hier b.v. aan de juffrouw, die in een christelijke inrichting aan 't hoofd staat van een kinderruis, en die zoo vol vuur kan spreken over haar kleintjes. Kunt ge volhouden, dat aan zulk een vrouw, die voor zoo velen tot zegen kan zijn en dit ook is, het leven leeg bleef, omdat haar het ééne noodige ontging?

Ge zegt, dat ze de voldoening mist van het bezit van den éénen voor wien zij de ééne is? Daarin hebt ge gelijk. En indien al de huwelijken, die nu nog op deze aarde gesloten worden, voldeden aan de oorspronkelijke gedachte Gods, dan was het wel zeker, dat een ongehuwde altijd armer was dan een gehuwde. Maar we mogen niet vergeten, dat ook in het meest gelukkig huwelijk de zonde doorwerkt; dat de ééne mensch, hij of zij moge toegerust zijn met nog zulk een groote schat van liefde, nooit in staat is de ziel van den ander tot in haar diepste diepte te doorschouwen en te vervullen.

„Het hart kent zijn eigene bittere droefheid, en een vreemde zal zich in deszelfs vreugde niet men-

De vrouw in het buitenland

hebben we lief, als we gehaat worden. Dan zegenen we, die ons vervloeken. Dan prediken we door woord en daad. Met Hem!

En nu kunnen we niet meer terug. Nu willen we niet meer terug.

Met Hem! En nu is elke nieuwe moeilijkheid daar, om overwonnen te worden. En elke nieuwe overwinning maakt ons kleiner en Hem groter. En elke nieuwe overwinning brengt een danktoon op onze lippen, omdat we weten, dat Hij in ons en door ons overwon.

Met Hem! Nu hebben we het geheim verstaan. Nu weten we, waarom we niet bezwijken, waarom we niet vreezen, waarom we niet halverwege terugkeeren.

Met Hem! En met Johannes Marcus danken we Hem, die ons het voorrecht gaf, hoewel we halverwege terugkeerden, toch nog weer als Zijn discipelen voor Hem te strijden.

Met Hem! En eens is de strijd gestreden, de zege ons en we gaan, aan het einde van onzen tocht, na moeite en zorg en nood, heen naar het Jeruzalem daar boven, om daar met allen, die getrouw waren tot het einde, in eeuwigheid Hem te danken, die ons, toen we halverwege terugkeerden, bewoog, om opnieuw in te gaan tot den arbeid, die Hij voor ons bestemde.

K.

Rusland, anders voorzeker op 't oogenblik het tegengestelde van het land der belofte, schijnt wel een goed land te zijn voor meisjes, die gaarne trouwen willen. Het aantal huwelijken is er in de laatste jaren tenminste zeer sterk toegenomen.

Tot den oorlog was het huwelijkscijfer te Petersburg lager dan te Londen en te Parijs en bedroeg 6 huwelijksfeesten op 1000 inwoners. In 1916 daalde dit tot 4.7 op de 1000 inwoners. Na de revolutie steeg het aantal echter snel. Reeds in 1919 treedt een verschijnsel op, dat nog in geen ander land gezien is en ook geen voorbeeld in de geschiedenis heeft: het huwelijkscijfer stijgt tot 20 op 1000; in 1920 wordt dit zelfs 27 en in het loopende jaar handhaaft het zich tot nu toe op 24. De leider van het statistisch bureau geeft als verklaring van dit verschijnsel den economischen nood. Vroeger waren de mannen, die eenigermate goed verzorgd waren, zeer weinig geneigd, in het huwelijk te treden, met vrou-

wen, die niets bezaten. Thans echter, nu de vrouwen net als de mannen verdienen en werken en hetzelfde rantsoen levensmiddelen krijgen, is de huwelijksvrees der mannen plotseling sterk verminderd.

Of de huwelijken, die om dergelijke bijredenen gesloten worden, in doorsnee tot de gelukkige zullen behooren, valt m.i. wel te betwijfelen.

In Engeland heeft men intusschen, ook mee als gevolg van den wereldoorlog, twee millioen vrouwen over. Maar volgens de meening van velen zijn ze toch niet te veel.

De vraag, wat er mee gebeuren moet, wordt wel druk besproken.

Lady Asquith heeft hierover een en ander gezegd tegenover een verslaggever van de *Daily Mail*. Wij moeten, zeide zij, het feit onder de oogen zien, dat ten gevolge van den oorlog voor vele meisjes, die de hoop hadden gekoesterd, nog eens vrouw en moeder te worden, die kans verkeken is. Naar mijn oordeel behoeft echter geen enkele vrouw zichzelf overbodig te achten of bang te zijn, dat ze niet even goed een nuttig en gelukkig leven zal kunnen leiden. Het is merkwaardig, dat u juist nu bij mij komt. Gisteren was ik op Swanleycollege te Kent, en daar heeft het mij getroffen, hoeveel gelegenheid er voor vrouwen is, om wetenschappelijk werk te verrichten op het land. Ook frappeerde mij de moederlijke zorg, waarmee zij de experimenten met planten en jonge dieren verrichten, en waarvan zooveel voor het wel-slagen afhangt.

Miss Sybil Thordikke, de actrice, zei: Och, het doet er niet toe, of er zooveel vrouwen over zijn. Zij kunnen uitstekend een zelfstandig leven leiden. Alle beroepen staan tegenwoordig voor de vrouw open, en — trouwen is niet noodig.

't Is te hopen dat de vrouwen, wie 't aangaat, het verschil van aanleg en van behoefte tusschen mannen en vrouwen niet uit het oog verliezen. Anders konden de woorden uit Schillers lied: „De beroemde vrouw,” wel eens op haar toepasselijk zijn, dat ze worden een sterke geest in een zwak lichaam, een tusschending tusschen man en vrouw, te gelijk ongeschikt om te heerschen en om lief te hebben, en dat ze, „om moeizaam het sterkere geslacht na te doen zich van het schoone afscheiden, en aldus de mysterieuse aanvalligheid, die der vrouw eigen is, verliezen.”

De cadetten van de militaire school te *Pensylvanië* schijnen er ook aldus over te denken. Door hen is een rechtbank van twaalf jonge officieren gekozen, die het volgende vonnis heeft geveld: Wij, ondergeteekenden, geven namens al onze kameraden uiting aan 't nadrukkelijk verzoek dat het ouderwet-sche meisje zal terugkeeren, het meisje, dat nederig bloeide en vriendelijk bloosde in den goeden ouden

dan met ons, om bij het Kind, dat ligt in de kribbe, dankend en in aanbidding neer te knielen.

K.

Engeland, hoewel een van de overwinnaars in de wereldoorlog, kan evenmin als de andere entente-landen in rust en vrede deze overwinning vieren. Bitter zijn de vruchten van dezen strijd, ook voor wie niet tot de geslagenen behooren. Zij openbaren zich niet alleen daar, waar veel ledige plaatsen zijn die nooit weer vervuld kunnen worden; ook zij, die min of meer gezond uit den krijg terugkeerden, valt het vaak moeilijk, opnieuw een plaatsje aan 's levens disch te veroveren. Wanneer we lezen van de groote werkloosheid in Engeland; wanneer we hooren van een oud-strijder, één van hen dus, voor wie wel in de eerste plaats gezorgd moest worden, die z'n eereteekenen moest verpanden of verkoopen om aan brood te komen, dan begrijpen we dadelijk dat dit gebrek aan werk niet zonder invloed bleef op de positie van de in haar eigen onderhoud voorzienende Engelsche vrouw.

De „Times” schat het aantal werklooze vrouwen in Engeland thans op 700.000. In Juli j.l. bedroeg haar aantal volgens de officieele statistieken 377.000 terwijl 255.000 vrouwen met verkorten arbeidsduur werkten, doch deze cijfers zijn slechts die der arbeidsbeurzen.

Mej. Madeline Symons, secretaris van de vrouwelijke afdeling der National Union of General Workers, heeft verklaard dat de toestand wanhopig is. Duizenden vrouwen hebben geen stuiver inkomen. Zij meende evenwel dat de toestand kan worden verlicht indien de vrouwen in de gelegenheid worden gesteld om zich in huishoudelijken arbeid te bekwaamen. Er is een groote nood aan huishoudpersoneel, en op dit gebied is voor de vrouw veel te doen. Er zijn verzoeken uit de koloniën gekomen om goed-geschoolde huishoudkrachten te sturen. Zelfs is uit Amerika aangeboden passagegeld te zenden voor een geschikte dienstbode.

Er melden zich dan ook bij de Engelsche arbeidsbeurzen al meer vrouwen voor huiselijke diensten aan. Evenwel is de groote moeilijkheid steeds, dat zij nagenoeg nooit bereid zijn zich te verhuren voor „dag en nacht” en alleen in dagdienst willen gaan. Een andere moeilijkheid is, dat een groot percentage

dergenen, die zich aanmelden, door het feit, dat zij gedurende den oorlog oorlogswerk verricht hebben, niet voldoende voor huiselijken arbeid zijn geschoold. Men heeft dan ook reeds in vele steden des lands inrichtingen geopend om dienstboden gedurende dertien weken een huishoud-cursus te laten doormaken. Ook poogt men te Londen op te richten een tehuis voor dienstboden, die wél voor dagdiensten willen uitgaan, doch in hun dienst niet overnachten.

Voor wie een huwelijk beschouwt uit het oogpunt van „geborgten-zijn” (en je hebt, helaas, genoeg meisjes die dit doen) is er nog een andere uitkomst. De Amerikaansche „Ladies Home Journal” plaatst een huwelijksadvertentie op groote schaal voor de mannen van Alaska. Er zijn daar n.l. heel wat meer mannen dan vrouwen, zoodat de mannen, als ze trouwen willen, wel een kleurlinge tot levensgezellin moeten kiezen.

Toch zegt het Amerikaansche blad, dat de mannen van Alaska moeilijk te veroveren zijn. Ze hebben al zooveel doorgemaakt en zooveel alleen opgeknapt, dat ze alleen willen trouwen als ze weten, dat dit levensverbetering voor hen beteekent. Iets, waarin ze schoon gelijk hebben, vind ik. Maar besluiten ze tot den grooten stap, dan hebben ze ook alle kwaliteiten, die noodig zijn om een goede echtgenoot te worden.

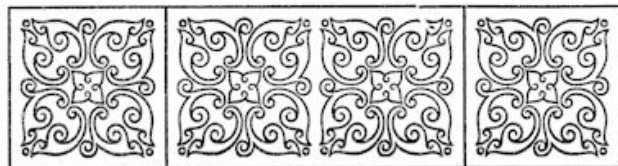
Gelukkig raadt het blad niet aan dat de meisjes als huwelijkscandidate naar Alaska zullen gaan, om daar de vrouw te worden van den eerste den beste, die haar hebben wil.

Het zegt alleen: ga naar Alaska, zoek er een betrekking als leerares, verpleegster, dienstbode, huishoudster, kamermeisje, stenografiste en de rest komt vanzelf.

In 1919 heeft het blad over dit onderwerp ook al eens geschreven. Een stroom van brieven en trouw-lustigen was het resultaat.

Er wordt, naar aanleiding van bovenstaande, beweerd, dat ook in onze eigen koloniën veel mannen ongetrouwd blijven, omdat er geen huwbare meisjes zijn. Zou 't waar wezen? Indien al ja, dan hoop ik toch dat dit niet het allereerste motief zal zijn, dat onze christenmeisjes naar Indië drijft.

J. M. W.—W.

**DE VROUW
IN HET BUITENLAND**

E n g e l a n d. De actie der suffragettes schijnt in het eilandrijk aan gindsche zijde van de Noordzee nog niet erg op de publieke opinie te hebben ingewerkt. Het blijkt tenminste dat ze daar, ondanks het feit, dat er ook ginds twee vrouwen in het parlement zitten, in sommige opzichten nog heel wat conservatiever zijn dan bij ons in Nederland.

Hiër kan ieder meisje dat de jaren en de middelen bezit aan de universiteit studeeren en dezelfde graden behalen als haar mannelijke medestudenten. De senaat der hoogeschool in Cambridge heeft echter pas met een meerderheid van 241 stemmen besloten, geen vrouwelijke studenten toe te laten, niet eens tot een beperkt aantal.

Wel werd de kans open gelaten, aan vrouwen academische graden te verleenen, doch deze zullen alleen formule-waarde hebben. Hiertoe moeten dan echter alle stemgerechtigden uit alle oorden des lands opkomen. Zeker om te maken, dat er van deze mogelijkheid geen al te druk gebruik wordt gemaakt?

't Is haast niet te denken, dat in een land, dat nota bene in oorlogstijd zooveel van zijn vrouwelijke inwoners vroeg, een dergelijke uitzonderingsbepaling lang van kracht zal blijven.

C h i n a. Zeer waarschijnlijk zullen de studenten (en dit zijn dan vooral de mannelijke) in China zwaarder strijd hebben te strijden. Zij willen n.l. vóór alle dingen den gezinsvorm daar veranderen en daar hiermede ook de positie der vrouw gemoeid is, gaan we in deze rubriek even hierop in.

In China heeft men nog de groote familie, waar de vader, het familiehoofd, onbepaalde macht bezit over de gezinsleden. Inplaats hiervan wil men nu 't zoo doen komen, dat, evenals in Westersche beschaafde landen, de man en de vrouw, die trouwen, een eigen gezin gaan stichten. 't Sprekt vanzelf, dat zulke jongeren dan veel vrijer zijn, om alles in te richten naar hun eigen inzicht. Ook eischt men, dat niet langer kinderen met elkaar zullen verloofd worden door de ouders, doch dat het huwelijk naar keus en neiging zal kunnen geschieden.

Zóózeer ijveren sommige ouderen tegen deze idealen der jongeren, dat reeds jonge mannen door hun vaders van de school teruggenomen, ja zelfs onterfd zijn. Maar de beweging is niet te stuiten. Een

Chineesch auteur meent zelfs in de plaats, die de vrouw in 't Westen inneemt het geheim te mogen zien van de meerderheid van het Westen boven 't Oosten.

„Wij Chineezers zijn,” zegt hij, „even beschaafd als andere volken. Wat ons ontbreekt is de Christelijk-beschaafde vrouw en moeder.”

Nu wil men, dat de meisjes dezelfde opvoeding zullen ontvangen als de jongens. Zij moeten niet alleen voor haar huiselijke plichten, maar ook voor een burgerlijk beroep opgeleid worden.

Indien nu maar de Chineezers ook wijs genoeg zijn, om uit de fouten van het Westen te leeren en niet, zooals in Europa maar al te vaak gebeurde, te vergeten, dat de vrouw anders aangelegd is en ook in 't maatschappelijke een andere roeping heeft dan de man.

R u s l a n d. Hoe 't in Rusland eigenlijk met de vrouwen gesteld is, wie zal dat precies zeggen? We lezen van communistische idealen omtrent het huisgezin, die verwezenlijkt worden, wat voor ons Christenen niet anders beteekent dan algeheele verwoesting van het gezin.

Mevrouw Roland-Holst, die zelf deze idealen als de eenig-ware propageert, schrijft over sommige Russische vrouwen, die tot taak hebben het volk op te „voeden” (wij zouden zeggen opruien) die werken onder fabriekarbeidsters, onder boerenvrouwen, die een verantwoordelijke post hebben bij 't leger en dan vertelt ze van een vrouw, die de kolonies inspecteert, waar de kinderen van in den oorlog gestorven ouders zijn ondergebracht. Maar van de Russische vrouw als zoodanig, van de moeders, die haar kinderen voor haar oogen zien sterven, en geen eten voor hen hebben, vertelt ze niet.

Eén ding kan haar verhaal ons leeren: de communistische en socialistische vrouwen hebben er alles voor over om haar ideeën ingang te doen vinden. Zij gelooven in de komende heilstaat... Wij als Christenen, wij gelooven ook in een komende heilstaat. Wat doen wij, Christenvrouwen en -meisjes, om dat geloof te verbreiden? Neen, ik zou niet graag zien, dat o n z e vrouwen gingen werken op precies dezelfde manier als die anderen. Maar beseffen we wel genoeg wat er op 't spel staat? Of rekenen we nog maar al te zeer met ons zelf, ons eigen geluk, ons eigen gemak, ons eigen genoegen?

Wanneer het Gods wil mocht zijn, dat de communistische vrouw en tijdlang h a a r idealen zag zegevieren, laat dit dan toch niet aan de lautheid en onverschilligheid van de Christenvrouw te wijten wezen.

J. M. W.—W.

Maar wij weten, Wie met ons gaat in het dal van de schaduwen des doods. Wij weten, in Wien wij geloofd hebben. En wij spreken het uitt: Al ging ik ook in een dal des schaduws des doods, ik zoo geen kwaad vreezen, wan Gij zijt met mij.

En dan heffen we onze hoofden omhoog. Dan gaan we moedig voorwaarts. Dan is alles ons goed. Gelukkig, nu met Zijn hemelschen Vader alle vreeze tegemoet. Gelukkig ook, die in kalme gerustheid met David mag getuigen: Ten dage als ik zal vreezen, zal ik op U vertrouwen. K.

In Engeland is men vol van 't engagement van prinses Mary, eenige dochter van het Engelsche koningspaar, met Viscount Lascelles. Men is zeer blij, dat de prinses ook na haar huwelijk een Engelsche blijft, want ze is over 't algemeen zeer geliefd. Ze heeft trouwens ook wel een en ander gedaan, om deze sympathie te verdienen.

Nadat haar eigenlijke studie voleindigd was, werkte ze een tijdlang dagelijks in het kinder-hospitaal, Great Ounondstreet Londen, als verpleegster, waardoor ze niet alleen met werk der verpleging, doch ook met de omstandigheden van de verpleegsters op de hoogte kwam. Ook is zij presidente van de Girl Guides, zooiets als vrouwelijke padvindsters.

Haar verloofde is vijftien jaar ouder dan zij en van voorname Engelsche familie. De bladen weiden vooral uit over zijn militaire loopbaan, en voorspellen dat hem wel een of andere belangrijke betrekking in de overzeesche bezittingen zal worden opgedragen.

Nu we toch over Engeland schrijven, willen we meteen een en ander zeggen over het interessante debat, dat daar te lande gehouden is over de vraag, of gestudeerde vrouwen al dan niet slagen in 't wetenschappelijke leven, nadat ze eenmaal door haar examens gekomen zijn. Professor Gordon, hoogleeraar in de litteratuur te Leeds, meende van neen. Hij heeft allen eerbied voor de durf, waarmee vrouwen van de voorgaande generatie zich op de voortgezette studie hebben toegelegd, doch volgens hem ontbreekt deze geest van durf en stoutmoedigheid bij de tegenwoordige generatie geheel. De vrouwen doen goed werk bij 't onderwijs enz. maar, in tegenstelling van de mannen, zijn ze niet oorspronkelijk.

Wij zouden zoo zeggen, dat het percentage oorspronkelijken bij de mannen ook altijd maar klein is. Juist vanavond las ik een klacht van P. Geurte in „De Tijd”, die beweert, dat de Roomsche geleerden van tegenwoordig (zelf is hij Roomsch) te veel van plagiaat leven en te weinig zèlf denken. Dit geldt dan mannen, Nederlanders wel, maar me dunkt ook in Engeland zal het aantal vorsten naar den geest wel steeds gering zijn in vergelijking met het groot aantal mannen, die studeerden.

Miss Guyer, die te Oxford doctoreerde, meende dat huiselijke plichten bij de vrouw menig origineel denkbeeld teloor deden gaan. Dat zal wel zoo wezen, maar er blijven toch altijd nog genoeg gestudeerde vrouwen, die zich geheel aan haar werk kunnen wijden.

Andere vrouwen meenden, dat het aantal gestudeerde vrouwen in vergelijking met dat der mannen nog te gering is, om nu reeds tot een conclusie te komen. Hierbij houde men in 't oog, dat er in Engeland voor de vrouw, die studeeren wil, nog veel meer beperkende bepalingen bestaan dan bij ons ten lande.

In Ierland kan men zien dat de vrouw, zij moge dan sterk 't vermogen om lief te hebben bezitten, ook sterk haten kan. Tijdens de behandeling van het verdrag, waardoor er eindelijk een eind is gekomen aan den strijd tusschen Engeland en Ierland, verklaarde Miss McSwiney, de zuster van den bekenden, nu overleden Corkschen burgemeester, dat als de Dail Eireann het verdrag durfde ratificeren, zij één van de eerste republikeinsche opstandelingen zou zijn.

Zelfs in Egypte is de emancipatie-idee blijkbaar doorgedrongen. Onze lezeressen weten wellicht, dat Zagboel pasja, de Egyptische nationalist door Engeland, dat baas wil blijven in Egypte, gevangen is genomen en verbannen geworden. Aan zijn vrouw werd toegestaan hem te vergezellen. Zij verklaarde echter, dat ze blijven wilde, om voor de nationalistten een moeder te zijn, nu ze in haar man hun vader verloren hadden.

Vaderlandsliefde is ook in een vrouw noodig en zeer te waardeerren. Maar wanneer vrouwen optreden als de twee bovengenoemden is 't gevaar, dat ze iets van haar vrouwelijkheid inboeten, toch niet denkbeeldig.

Dan geeft de photo in „Ons Zendingsblad” een beeld van mooier vrouwenwerk. Daar zien we n.l. twee dochtertjes van zendeling Schuyt die met één der huismeisjes hun vader helpen verband-rollen. Ze hadden al over de tweehonderd rollen klaar, toen het kiekje genomen werd.

J. M. W.—W.

**DE VROUW
IN HET BUITENLAND**

Ditmaal wil ik in deze rubriek een en ander vertellen over het onderwijs aan volwassenen, zooals dat in het buitenland, en wel met name in Amerika aan het Bryn Macor College, gegeven werd.

Wijl ook in ons eigen land door middel van de volksuniversiteiten, getracht wordt volwassenen in de gelegenheid te stellen leemten in hun kennis zoo-veel mogelijk, zij 't ook in beperkte mate, aan te vullen, is wel interessant te vernemen, wat er in 't buitenland op dit gebied gebeurt.

In Engeland werd reeds geruimen tijd voor personen, die overdag hun bezigheid hadden, de gelegenheid opengesteld zich op openbare avondschoolen verder te ontwikkelen. De cursussen gaven onderwijs, gelijkstaand met dat aan Gymnasia en Middelbare Scholen. De Young Men's Christian Association (vereniging van christelijke jonge mannen) heeft op dit terrein veel en mooi werk verricht. Meestal ging men tot aan het hooger onderwijs.

In de Vereenigde Staten van Amerika is in de laatste jaren de gedachte uitgewerkt, om aan de arbeiders in de nijverheidsbedrijven de gelegenheid tot hooger onderwijs te geven en dit is op kleine schaal uitgevoerd door verschillende vakverenigingen en groepen van arbeiders.

Bryn Macor College opende verleden jaar een zomerschool met het doel, arbeidsters in de verschillende takken van nijverheid een vollediger opleiding te geven dan ze tot nu toe gehad hadden. Het doel was dat ze, door invloed te krijgen in de wereld der nijverheid, zouden kunnen meehelpen aan den wederopbouw der maatschappij; tevens zouden zij het geluk van haar eigen leven verhoogen en er meer inhoud aan geven.

Van deze school vertelt één der medewerksters, Maude Radford Warren, in „The Ladies Home Journal”.

Er waren drie-en-tachtig studenten aan deze zomerschool, alle werkende vrouwen tusschen de achttien en dertig jaar, met levendige, verstandige gezichten, waarop ernstige levenservaring haar stempel had gedrukt. Zij vertegenwoordigden ongeveer negentien industrieën. Sommigen hadden een gedeeltelijke academische opleiding genoten, anderen in 't geheel niet.

De school was volgenderwijze ingericht: acht weken onder leiding van ongeveer negentien lee-

raars, zestien docenten, één privaat-docent en verschillende leden van het dagelijksch bestuur. Van iedere studente werd verwacht, dat zij tien of veertien uur per week geregeld de cursussen volgde. Vijf uren daarvan werden besteed aan cursussen over het arbeidswezen en staathuishoudkunde; twee aan de geschiedenis van het maatschappelijke en politieke leven; één was gewijd aan opstellen, één uur aan natuurkunde en gezondheidsleer. Enkele bijzondere voordrachten konden naar keuze worden gevolgd en wel over arbeidsregeling, en arbeidsbeweging, of een paar uur in de week gewijd aan de waarde der muziek.

De studenten spanden zich zoo in, dat de docenten haar in de avonduren, waarin ze vrij hadden, van heur boeken af moesten halen.

Een moeilijkheid was dat deze studenten, als vrucht van haar bekrompen opleiding, meestal eenzijdig waren in haar oordeel.

Het was in 't begin dikwijls moeilijk er haar toe te brengen een onderwerp van verschillende zijden te bezien. 't Is echter de vraag of menschen, die alleen intellectueel gevormd zijn en niet midden in 't leven hebben gestaan, ook niet in ander opzicht eenzijdig zijn.

Nu ik toch over Amerika schrijf wil ik nog even vertellen, hoe de Amerikanen trachten de verpleegsters in de ziekenhuizen behalve de vereischte kundigheden ook bij te brengen het rechte begrip van 't belang van haar arbeid ten opzichte van de maatschappij.

In de inrichtingen wordt n.l. een serie lessen gegeven in de ethiek van de ziekenverpleging. Deze serie behandelt:

1. Een overzicht van wat „ethiek” wordt genoemd.
2. De ethiek in de vakopleiding en speciaal in de opleiding voor Ziekenverpleging.
3. De verhouding van 't Ziekenhuis tot de Gemeente.
4. Het costuum van de verpleegster en de betekenis daarvan.
5. Het leven van de leerling-verpleegster in en buiten het Ziekenhuis.
6. De geest, die de verpleegster bij haar werk moet bezielen, en haar zelfopvoeding.
7. Lectuur over dat alles en over algemeen ontwikkelende onderwerpen.

Wellicht is het voor Nederlandsche verpleegsters niet ondienstig, wanneer ze trachten voor zichzelf uit te maken wat er over deze zeven punten gezegd kan worden.

J. M. W.—W.

Weer lei hij haar arm in de zijne, maar nu was 't met haar volle besef dat ze op hem leunde.

„Ga je tot aan de tram mee?” vroeg ze.

„Nee, tot aan je huis. Zoo ver ik kan. En morgen mag ik toch weerkomen? Wanneer ga je altijd wandelen? Ik moet me eerst goed realiseeren, dat m'n geluk werkelijkheid is, eerder kan ik m'n hoofd niet weer bij de studie te houden.”

„Kom dan morgen maar terug. Want ik reken er juist op, dat je nu dubbel hard werkt,” zei ze met haar oude schelmsche lachje.

Mijnheer Ter Wille schreef den blos, die Rie's wangen kleurde, eerst toe aan haar wat haastig binnenkomen. Ze zouden toch juist aan tafel gaan, toen ze de bel overhaalde. Maar toen onder 't eten wel de blos wat wegweek, doch 't licht in haar oogen bleef schijnen, zei hij: „m'n geneesmiddel schijnt u goed gedaan te hebben, zuster.”

„Maar dan u nog dacht, mijnheer,” gaf zij terug.

Na den eten ging ze naar boven, naar mevrouw.

„Ziezoo, dat is een andere zuster, dan er vanmiddag uitging,” zei mevrouw tevreden. „Als ik van mijn eerste wandeling zoo opknop...”

„U zou niet zoo lang weg mogen blijven, de eerste keer”, lachte Rie.

Maar daarna, toen mijnheer nog even een eindje om was gaan loopen, biechtte ze aan mevrouw wat haar zoo anders maakte dan gisteren.

„Arm kind, wat moet je geleden hebben. En dan tegen niemand te kunnen klagen,” zei mevrouw meewarig.

„Maar nu is 't alles goed. En eigenlijk was mijn ellende ook mee m'n eigen schuld. Ik had hem méér moeten vertrouwen,” vond Rie nu.

Mevrouw glimlachte „Ik behoef niet te vragen, of u hem liefhebt,” zei ze.

Een klein jaar later kwam Meyenveld wat bleek en mager, en eigenlijk oververmoeid, maar voor zijn laatste examen geslaagd, in Rotterdam bij Wim en Bertha, waar Rie nu haar tehuis had.

Hij bracht, behalve de tijding van z'n slagen, nog de mededeeling, dat z'n werk op 't bureau van den uitgever, die de krant, waaraan hij meewerkte, exploiteerde, ongeveer zou verdubbelen, maar z'n salaris ook zóó verhoogd was, dat ze er op trouwen konden.

„Ik kan me 't nog niet indenken, dat het wachten nu heusch voorbij is,” zei Rie, toen ze samen waren.

„Je zult het toch moeten gelooven,” zei hij glimlachend.

„Het lijkt een droom. Soms lijkt al wat gebeurd is, me een droom.”

„Maar de winst, die het lijden bracht aan ons persoonlijk leven, is geen droom, wel Rie?”

„Nee,” zei ze zacht. „Vroeger zocht ik enkel 't schoone leven. Op z'n mooist zou ik getracht hebben ook wat schoonheid te brengen in 't leven van minder-bedeelden. Pas het lijden leerde me 't geheim van 't gelouterde leven.”

„We weten nu, dat ons leven en onze liefde, ja, dat we zelf aan God toebehooren. En dat weten zal ook straks ons samenleven richting geven,” vulde Meyenveld aan.

En z'n belijdenis klonk als een belofte.

Dezer dagen konden we lezen, hoe een aantal vrouwen voor een onweder schulde in een gebouwtje, waarin o.m. kruit was geborgen, en hoe een dezer vrouwen door, tegen het verbod in, een sigaret aan te steken, een ontploffing veroorzaakte, waarvan velen het slachtoffer werden. Dat vrouwen, wanneer ze zich eenmaal de gewoonte van rooken hebben eigen gemaakt, hieraan nog hartstochtelijker hechten dan de mannen, zou men ook kunnen afleiden uit het volgende eigenaardige arbeidsconflict in Engeland:

De *Daily Mail* schrijft: Een merkwaardige staking is te Leeds uitgebroken, waar n.l. 100 meisjes, werkzaam in een groote fabriek, den arbeid hebben neergelegd, ten einde de wederindienstneming te verkrijgen van vijf vrouwelijke collega's, die wegens rooken onder het werk waren ontslagen.

De firma had een streng verbod uitgevaardigd tegen 't rooken in arbeidstijd. Vrijdagmiddag werden de vijf meisjes betrapt en op staanden voet ontslagen. Dadelijk daarop legden de andere arbeidsters het werk neer, en eischten dat de ontslagenen weer in dienst zouden worden genomen. De firma weigerde dat volstrekt. Het is, zegt ze, een kwestie van discipline, en raakt geenszins een of ander principieel punt van arbeidscontract, bezien van het standpunt der vakvereeniging.

Nog een andere kwestie, de vrouw aangaande, houdt de Engelschen bezig. Het betreft nu niet een aantal werkneemsters, maar een werkgeefster, en 't gaat over niets meer of minder dan 't plaats nemen in het Hoogerhuis. De zaak is deze:

Lady Rhondda heeft de vraag gesteld, of men haar secte zou disqualificeeren om in het heerenhuis zitting te nemen. Zooals men misschien weet heeft tot nog toe nooit een vrouw zitting gehad in de Britsche Eerste Kamer.

Lady Rhondda is de dochter van den het vorig jaar overleden burggraaf Rhondda, den steenkolenmagnaat uit Wales.

De advocaat-generaal stond tegenover het verzoek niet afkeerig. Het resultaat van het onderzoek der commissie was dan ook, dat de voorzitter verklaarde, dat de commissie zich gunstig zou uitspreken tegenover het verzoek van Lady Rhondda.

Na afloop van het geding door een persman ondervraagd, verklaarde de lady opgetogen te zijn over het goede resultaat van haar actie.

Op de vraag, wanneer zij de historische daad zou stellen, om namelijk tusschen de peers en bisschoppen plaats te nemen, zeide zij lachend, dat zulks zoo gauw niet zou gaan en dat zij geduldig moest afwachten, totdat zij door het hoogerhuis zou worden uitgenoodigd om zitting te nemen. De kwestie van de toelating der vrouw moet eerst ook door het hoogerhuis zelf worden aangenomen.

Lady Rhondda is een groote zakenvrouw en directrice van niet minder dan 27 maatschappijen. Met haar vader was zij een der weinig overlevenden van de tot zinken gebrachte „Aquitania”.

Wordt het verzoek van Lady Rhondda ingewilligd, dan zullen nog acht andere edelvrouwen haar rechten op een zetel in het heerenhuis doen gelden. Dat het verzoek zal worden ingewilligd is niet onwaarschijnlijk.

In China. Ernstiger zijn de toestanden, waarmee Engeland te doen heeft in de onder Engelsch gezag staande Chineesche havenstad Hongkong.

Sinds onheugelijke tijden bestaat te Hongkong het gebruik van „Mui-Tsai”, een vorm van adoptie van kleine meisjes. Langen tijd is er over gestreden, of dit gebruik eigenlijk niet een vorm van slavernij was, om geen erger woord er voor te bezigen. Met de Engelsche wet was het, gelijk was uitgemaakt, onverenigbaar.

Wat is „Mui-Tsai”? In werkelijkheid het volgende: jonge meisjes tusschen vier en dertien jaar oud, worden eerst vor den schijn geadopteerd, en daarna door bemiddeling van makelaars verhandeld voor „huiselijke en andere diensten”. Thans zijn zulke wantoestanden aan het licht gekomen, dat een onderzoek werd gelast. De Chineezzen zelf schijnen ook op een ingrijpen van hoogerhand gesteld te zijn.

Er bleek o.m., dat voor de meisjes tusschen 10 en 15 pond sterling werd betaald voor ieder jaar dat ze telden. Natuurlijk waren er koopers te goeder trouw, maar de meesten sloten zulk een koop af om

de kinderen aan de prostitutie over te leveren of om er anderszins hun eigendomsrecht over uit te oefenen. Men schat het aantal der te Hongkong aldus in slavernij verkeerende kinderen op niet minder dan 50.000.

Thans zal omtrent dit hoogelijk onzedelijke stelsel te Londen een conferentie worden gehouden.

In Amerika zijn het niet de kinderen van een vreemde nationaliteit, maar de eigen landskinderen, die tegen zichzelf beschermd moeten worden. Het is n.l. gebleken dat 1600 jongens en 12.634 meisjes van den leeftijd van vijftien jaar in 1920 gehuwd zijn. Sinds zijn 82 jongens en 499 meisjes weer gescheiden. Zou hier niet een wettelijk verbod moeten worden gemaakt?

J. M. W.—W.

JACQUELINE VAN DER WAALS

Een der toch reeds weinige christelijke litteratoren van beteekenis is door den dood van ons weggenomen. En daar de heengegane een vrouw was, past ons wel een woord van herinnering in dit blad.

Misschien is haar eigen bescheidenheid er schuld aan, maar ik kan de gedachte niet van mij afzetten, dat haar heengaan wel heel kalm is opgenomen in onze christelijke kringen. Alsof het niet zoo heel erg was, dat de stem van deze dichteres voortaan niet meer gehoord zal worden. Voelt ons christenvolk nog te weinig voor poëzie?

Zelve zou de dichteres mogelijk niet geklaagd hebben, dat er te weinig woorden aan haar werden gewijd. In haar ziekte wilde ze niet, dat er nog eens opzettelijk over haar toestand zou geschreven worden. En in haar laatste bundel zegt ze:

„Gaf mij ooit, in vroeger stonden
Haat of onrecht stof tot klagen
Over and'rer menschen zonden?
Ik geloof het noô.
Of miskennis? Zoude ik vragen,
Om gekend te zijn, wier stage
Zorg bestond in 't veilig dragen
Van 't incognito? ¹⁾)

Maar toch: het christelijk Nederland mocht er wel anders over denken. En gelukkig blijken niet allen zoo onaandoenlijk.

Mee door haar bescheidenheid weten we weinig meer van deze dichteres, dan haar verzen ons leeren. Soms treft ons daarin een toon van somberheid:

¹⁾ Incognito = naamsverberging.